

عنوان مقاله:

تجارت آلودگی کیفیت آب و هوا: نگاهی نو در مشارکت موثر ذی نفعان در حفاظت محیط زیست

محل انتشار:

اولین همایش تخصصی مهندسی محیط زیست (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

امین سارنگ - کاندیدای دکتری منابع آب - دانشکده مهندسی عمران دانشگاه صنعتی شریف

ابوالفضل شمسایی - دکتری و استاد دانشکده مهندسی عمران دانشگاه صنعتی شریف

رضا مکنون - دکتری و استاد دانشکده مهندسی عمران دانشگاه صنعتی امیرکبیر

خلاصه مقاله:

Dales به طور واقعی مفهوم تجارت کیفیت آب را در سال 1968 پیشنهاد نمود. Dales

این نکته را مورد توجه قرار داد که اگرچه آلودگی می تواند با تکنیکهای مختلفی کنترل شود، مقدار و میزان تحمل هزینه های کنترل آلودگی و پی آیند آن منفعت ناشی از کاهش و یا ممانعت از آلودگی آب هم برای آلوده کنندگان و هم برای متولیان حفاظت محیط زیست، به طور گسترده ای بسته به نوع استراتژی که انتخاب می گردد، متفاوت خواهد بود.

Dales بررسی استراتژی های مختلف نظیر بازارهای حقوق آلودگی، مالیات تخلیه آلودگی، و قوانین دستور و کنترل (Control) ، رویکرد تجارت کیفیت آب را تئوریزه کرد و در نهایت نتیجه گرفت که الگوی بازاری در حقوق آلودگی (Pollution Right) کارایی (Efficiency) و عدالت و انصاف (Fairness) حسب عملی بودن (Practicality) ، کارایی (Efficiency) و عدالت و انصاف (Fairness) ارجح و مقدم بر دیگر روش ها می باشد. بهره مندی از رویکرد اقتصادی در مدیریت زیست محیطی منابع از جمله آلودگی آب و هوا از حدود 50 سال پیش در مقابل یا به نوعی در راستای توسعه نگاه کنترل و حفاظت دستوری محیط زیست مورد توجه بوده است. در هر دو بخش آب و هوا به موازات رشد و توسعه روشها و تکنیکهای تحلیلی و عددی مدلسازی آلودگی که اوج آن در دهه 70 میلادی بوده، روشهای اقتصادی و تشویقی مشتمل بر سیاستهای مبتنی بر اخذ مالیات، یارانه مستقیم و غیر مستقیم، وامهای کم بهره ، اخذ هزینه مستقیم بار آلاینده و موارد متعدد دیگر، به عنوان ابزار موثر در مدیریت تخصیص بار آلاینده آلاینده کنندگان نقطه ای و غیر نقطه ای از طریق به عنوان مثال تغییر و بهبود تکنولوژی، مورد توجه سیاستگذاران زیست محیطی بوده است. تجارت یا مبادله و معاوضه کیفیت آب و هوا در ادامه رویکرد اقتصادی ضمن آنکه منطبق بر سیاستهای کلان مدیریت پایدار منابع طبیعی بوده بخش عمده ای از مشکلات و ابهامات روشهای پیشین را متفع نموده است. با توجه به همخوانی مناسب تر این رویکرد با مسایل و چالشهای کشورهای در حال توسعه از جمله ایران که عمدتاً نگاه کنترل دستوری در آنها سرآمد توجه در مدیریت زیست محیطی بوده و سیاستهای موردی دیگر نیز غالباً به طور بهینه و موثر از منظر اقتصادی بررسی نشده اند: در این مقاله سعی خواهد شد با ذکر مبانی عمیق توسعه پایدار و رابطه بین محیط زیست و بشر، جنبه های مختلف این رویکرد نو در بعد عملی و پیاده سازی و زمینه های مورد نیاز برای اجرایی شدن در کشور با توجه به رویکردهای جاری سازمان محیط زیست و با مقتضیات یک کشور در حال توسعه بحث و تحلیل مبسوط گردد.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/12067>

